

doc. Přádná

Český film v 50. letech

(Seznam navržených filmů k písemným pracím ke zkoušce)

Karhanova parta (*V. Wasserman, Z. Hofbauer*) **J. Hofman**

Nad námi svítá (*J. Krejčík*) **L. Nový**

Ves v pohraničí (*J. Weiss*) **P. Mandová**

Vstanou noví bojovníci (*J. Weiss*)

Rudá záře nad Kladnem (*V. Vlček*) **J. Černý**

Pan Habětín odchází (*V. Gajer*) **N. Nakipova**

Bylo to v máji (*M. Frič*) **S. Hezinová**

Mikoláš Aleš (*V. Krška*) **K. Kuldová**

Dovolená s Andělem (+ Anděl na horách) *B. Zeman* **E. Gunišová**

Nechte to na mně (*M. Frič*) **M. Novotná**

Botostroj (*K. M. Walló*) **J. Čížková**

Hudba z Marsu (*Kadár-Klos*) **Z. Černá**

Strakonický dudák (*K. Steklý*) **T. Kurečková**

Žalobníci (*Ivo Novák*)

Hrátky s čertem (*J. Mach*) **K. Škodová**

Přicházejí z tmy (*V. Gajer*)

Zaostřit, prosím (*M. Frič*)

Občan Brych (*O. Vávra*) **L. Csicsely**

Ošklivá slečna (*M. Hubáček*) **K. Pleskotová**

Smrt v sedle (*J. Polák*)

Větrná hora (*J. Sequens*)

Váhavý střelec (*I. Toman*)

Výstraha (*M. Cikán*) **M. Mišúr**

Požadavky ke koncepci práce

Práci s vybraným tématem je třeba odeslat jako podmínku ke zkoušce nejpozději týden před zvoleným termínem na adresu s.pradna@volny.cz.

Rozsah nejméně 3 strany.

- Vybraný film a jeho tvůrce zařad'te do historického kontextu.
- Analyzujte a posuzujte dílo z hlediska dobové kulturní politiky. Rozlišujte přitom ideologizaci v pojetí tématu a uměleckou úroveň, s konkrétními poukazy na (ne)zdařené složky.
- Pokuste se rozpoznat a pojmenovat v obsahu filmu (v příběhu, v charakteristice postav, v žánru, v jednotlivých motivech) znakové prvky a stereotypy režimní emblematicky nebo soc-realistické ikonografie; případně uveďte, zda a kde se jim tvůrce vzepřel. S těmito ohledy se snažte vyložit ideové poslání filmu.
- Pročtete dobové recenze v tisku k danému filmu (Národní filmový archív, oddělení dokumentace) a charakterizujte v souhrnu kritický a divácký ohlas.
Ke statím uveďte patřičné bibliografické údaje, stejně tak jimi opatřete i eventuelní citace v textu.

Povinně zhlédnuté filmy:

Štika v rybníce

Cesta ke štěstí

Zítřka se bude tančit všude

Únos

Jan Hus

Jan Žižka

Slovo dělá ženu

Pan Novák

Reportáž psaná na oprátce

Anna proletářka

Velká samota

Zde jsou lvi

Škola otců

Tam na konečné

Tři přání

Tematické okruhy ke zkoušce:

Politická a organizační struktura pounorového filmu.

Kulturní ideologie za stalinismu.

Budovatelské filmy a agitky.

Kolektivizace. Družstevní vesnická komunita.

Socialistická mytologie a emblematica.

Socialistický realismus jako „umělecký styl“. Schematismus v žánrech, naraci a příběhu. Typologie postav a mýtus hrdiny-budovatele.

Konference v Banské Bystrici. Restrikce tvůrců a filmů v čs. filmu.

Ideologická deformace dějin. Husitská trilogie.

Doporučená literatura ke zkoušce

Karel Kaplan, Kronika komunistického Československa. Doba tání 1953-1965. Barrister a Principal. Praha 2005.

Pavel Janoušek, Utkání s divákem.(Poetika výrobního dramatu). In: Divadelní revue 1991, č. 2.

Ivan Klimeš, „Matka a dítě“. Čtyřicet pět sekund dialogu. In: Iluminace 1994, č. 4.

Ivan Klimeš, Za vizí centrálního řízení filmové tvorby. In: Iluminace 2000, č. 4.

Vladimír Macura, Šťastný věk. Symboly, emblémy a mýty 1948-1989. Pražská imaginace 1992.

Petr Fidelius. Řeč komunistické moci. Triáda, Praha 1998.

Petr Čornej, Husitská tematika v českém filmu. In: Iluminace 1995, č. 3 + 4.

Jiří Rak-Ivan Klimeš, Film a historie I. Fikce a realita. In: Film a doba 1988, č. 3.

Jiří Rak-Ivan Klimeš, Film a historie II. Žánry historického filmu. In: Film a doba 1988, č. 6.

Jiří Rak-Ivan Klimeš, Film a historie III. Tradice a stereotypy v historickém filmu. In: Film a doba 1988, č. 9.

Český hraný film III. 1945-1960. NFA, Praha 2002.

Monografie a paměti:

Otakar Vávra, Podivný život režiséra. Prostor, Praha 1996.

Karel Steklý, Život v inkognitu. Praha: IQ 147, 1999.

Jiří Weiss, Bílý mercedes. Victoria Publishing 1995.

Vojtěch Jasný, Život a film. NFA, Praha 1999.

Bohumil Šmída, Jeden život s filmem. Mladá fronta, Praha 1980.

Vlasta Chramostová, Vlasta Chramostová. Doplněk, Brno 1999.

Marie Valtrová, Vratislav Blažek. Hráč před Bohem a lidmi. Achát, Praha 1998.

Pavel Kosatík, Fenomén Kohout. Paseka, Praha 2001.

Pavel Kohout, To byl můj život?? 1928-1979. Paseka, Praha-Litomyšl 2005.

Václav Macek, Ján Kadar. SFÚ, Bratislava 2008.